

VERRASSEDE WERKINGEN VAN DE ZON IN DE KEERKRINGSGEWESTEN.

LIVINGSTONE, wiens te vroegtijdigen dood wij thans betreuren, verhaalt in zijne jongste reisbeschrijving, dat hij aan den westelijken oever van het Nyassa-meer waarnam, dat de steenen gedurende den dag zoo verhit werden, dat zelfs na zonsondergang niemand daarop zitten kon. Ten gevolge der snelle nachtelijke afkoeling en zamen-trekking der buitenste lagen van het gesteente springen deze af. De reiziger hoort dan duidelijk in zijn leger het donderend geraas van de afspringende rotsstukken als in eene steengroeve, en wanneer hij zich de moeite geeft de verschillende stukken weder zamen te voegen, dan bemerkt hij, dat de brokstukken naauwkeuring aan elkander passen.

Dr. WETZSTEIN ondervond iets dergelijks op zijne reis door het door hem ontdekt vulkanische gebied ten oosten van Damaskus. Gedurende den zomer wordt de gloed daar zoo sterk, dat naar het eenstemmig getuigenis der inwoners, de zwarte steenen met een luiden knal in stukken springen.

De zon kan derhalve in warme landen op het gesteente eene vernielende werking uitoefenen, en men mag welligt een groot deel der geweldige verbrokkeling van het gesteente op de plateaux van de zuid-Algerische Sahara, zoo als deze door VAUTONNE en DUVEYRIER geschilderd wordt, op rekening der snelle temperatuurswisseling stellen. Dr. PERRIER vond in de Algerische Sahara den 25sten Mei 1840 ten 6 ure des morgens den dauw rondom zijne tent bevroren; desniettegenstaande wees 5 uren later de thermometer in de schaduw 25° C. en nog 3 uren later 31°,5 aan. (*Geogr. Mitth.*, 1866, VIII, p. 309, uit *Zeits. d. Oesterr. Ges. f. Meteorologie*).

Hg.
